

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro} 15

Z KRAKOWA DNIA 19. LUTEGO 1817 Roku WE SZRODĘ.

Na posiedzeniu Ciała Prawodawczego Wolnego Miasta Krakowa dnia 4 Lutego r. b. Marszałek polecił Sekretarzowi przeczytanie Instrukcyi porządek Izby przepisującej od Senatu Rządzącego Marszałkowi daney, oraz rozwiniecie Art: 5, 6 i 19 Konstytucyi przez Wysoką Kommissyją Organizacyyną Senatowi oznaymione, a przez Senat Izbie Prawodawczej udzielone. Izba prosiła o komunikowanie wspomnianych artykułów rozwiniętych, poczem nastąpiła rozważa rozwinięcia artyk: 6go, która zakończyła się na przesłaniu przedstawień Izby Senatowi Rządzącemu, potem obrana została Deputacyia składająca się z osób trzech, celem rozpoznania kwalifikacyi Kandydatów na Urzędy. Solwowaną została Sessyia na dzień nazajutrzny na godzinę 9tą z rana. — W dniu 5 Lutego r. b. Marszałek zagałwszy Sessyją przeczytał kwalifikacyie Kandydatów na Sędziego Pokoju, od Deputacyi na wczorayszym posiedzeniu obraney przedstawione, po czym przystąpiono do sekretnego obrania jednego z Kandydatów, a po ukończeniu Wotowania ogłoszonym został Sędzią Pokoju

JW. JX. Zarzecki, Kanonik Katedralny Krakowski, Członek Ciała prawodawczego, jako najwięcey mający wotów. Daley wniesiono, aby Senat ustanowioną karę na wymawiających się od przyięcia Urzędów Sędziego pokoju, Wótyta gminy zawiesić racyf. Na posiedzeniu tem odczytany został obraz statystyczny kraiu tego przez Senat Izbie prawodawczej nadesłany, następnie czytano projekt do prawa względem niezaprzeczonych czynszów i prowizyy funduszowych z oddzielnemi do takowego projektu powodami. Projekt ten poszedł do Delegacyi. Czytano nareszcie Budżet dochodów i wydatków od 1 Czerwca 1816 do ostatniego Maja 1817 r. przez Wysoką Kommissyją organizacyyną zatwierdzony. — Nakoniec wniesiono, że intrata z dóbr Bolechowic do kassy Wolnego Miasta nie wpływa z przyczyny tymczasowego zajęcia na stronę Królestwa Polskiego, a zatem stan dochodów zmniejszonym okaże się. — Naostatek Marszałek solwował Sessyją na dzień nazajutrzny na godzinę 9tą z rana.

Z Warszawy d. 11 Lutego.

Przypadająca w dniu 9 b. m. rocznica urodzin Jego Cesarzewiczowskiej Mości W. Xiążęcia Michała Pawłowicza obchodzona była w tcy stolicy zwykłym sposobem.

Dnia 8 b. m. śmiertelne zwłoki ś. p. JW. Tomas: Hrabiego Ostrowskiego Senatora-Woiewody i Prezesa Senatu, przewiezione zostały do Kościoła S. Krzyża z mieszkania Jego, gdzie Jego Cesarzewiczowska Mość, W. Xiążę Konstanty, Senator Królestwa Polskiego, Senatorowie, Ministrowie, Jenerałowie i Urzędnicy władz krajowych, zebrali się około godziny 4tej po południu, i gdzie JW. Senator-Kasztelan Linowski w nader czulej mowie rozrzewnił obecnych, wystawiając wielkie zasługi nieboszczyka i obraz cnotliwego Starca, dogorywającego wpośród grona strapioney rodziny, domowników i przyjaciół. Senatorowie, a na ich czele J. C. Mość W. Xiążę Konstanty, znosili potem trumnę i przy asystencyi duchowieństwa, tak zakonnego jak świeckiego, tudzież siostr miłosierdzia i sierot, szli za nią do Kościoła wśród cechów zgromadzonych z chorągwiami i ludu licznie na ten żałobny obchód zebranego. Podczas obrządków kościelnych JW. Niemcewicz Sekretarz Senatu miał mowę, w której wyliczał zasługi obywatelskie i gorliwe prace podjęte dla kraju z równą zawsze stałością umysłu, przez tego tak szanownego, tyle dziś opłakiwanego Męża. Dnia tegoż wieczorem, zawieziono przy pochodniach ciało do dóbr dziedzicznych Helenowa, skąd ostatecznie przewiezione i złożone będzie w grobie kościoła, który nieboszczyk kosztem swoim wystawić kazał w Nadarzynie. Wczoraj odprawione tu

były w kościele S. Krzyża, przez Senatorów-Biskupów w przytomności Jego Cesarzewiczowskiej Mci, wszystkich Władz i ludu napelniającego świątynie Pańską, solenne exekwie. Była to ostatnia cześć, oddania z naygłębszym smutkiem i w duchu świętey Religii, Temu, którego całe życie poświęcone było Bogu, oyczyźnie i ludzkości.

Z Petersburga d. 5 Stycznia d. k.

(z Kurjera Litewskiego.)

Dnia 31 z. m. po mszy nadzwyczajny Poseł Wirtembergski Hrabia Bergoldingen, złożył na audyencyi u NN. Cesarzowych list Króla Jmci Wirtembergskiego uwiadomający o śmierci Króla, oycy swoiego, i listy do N. Cesarzowey Maryi od Królowey Wirtembergskiej wdowey.

W pierwszy dzień Nowego Roku, wszyscy mający wstęp u dworu ziechali się do zimowego pałacu, gdzie po mszy świętey, znakomitsze osoby płci oboiej, tudzież Ministrowie cudzoziemscy, składali powinshawania N. Cesarzowi i NN. Cesarzowym. Wieczorem dana była u dworu wielka i świetna maskarada dla szlachty i kupców, a w hermitażu wieczerza dla osób zaproszonych. Miasto było oświecone.

Dnia tegoż miał audyencyją u Cesarza Jegomości, NN. Cesarzowych i u W. Xiążęcia, przybyły tu Poseł nadzwyczajny i Minister Pełnomocny Z. S. Amerykańskich, P. Pinkney.

Minister Skarbu Gurjew, mianowany Kawalerem orderu S. Jędrzeia. Jenerał Adjutant, Naczelnik Głównego Sztabu Jego Cesarskiej Mości, Jenerał Porucz: Xiążę Wołkoński i minister woyskowy Jenerał Porucz: Konowniczyn, otrzymali brylantowane ozdoby orderu S. Alexandra Newskiego.

N. Cesarz przyjął raczył prace Jenerała Porucz: inżynierów Oppermana, przez 18 lat na czele Depo-Kart zostającego z ukontentowaniem i jako dowód szczególniejszej jego troskliwości, która nadała początek trygonometrycznego wymiaru w Rossyi.

Podług gazety Senackiej, w Ukazach do Rządzącego Senatowi z roku 1816 wyrażono:

Dnia 14 Grudnia. Rozważywszy przełożenie Rygskiego Gubernatora wojennego względem dobrowolnych składek szlacheckich i ofiar rozkazujemy: mocy Ukazu Naszego z dnia 14 Czerwca roku 1817 w teyże rzeczy wydanego, na Gubernie Infantską, Kurlandską i Estońską nie rozciągać szlachcie zaś tych Gubernij zostawić w tem wolność używania prawa dawniejszego, na przywilejach im właściwych opartego.

Dnia 7 Grudnia. Przez wzgląd na znamienitą gorliwość i poświęcenia się, ktoremi w powszechności oznaczona została służba urzędników uzbrojenia, równie w woysku jak i obywatelstwie, rozkazujemy Rządzącemu Senatowi, oświadczyć Nasze Monarsze podziękowanie i uznanie dla wszystkich Jeneratów, Sztabu i Ober-officerów uzbrojenia, iakoteż cywilnem tego urzędnikom, którzy nie wątpliwe dali dowody swego przywiązania do powszechnego dobra. Rozkazaliśmy też zamknąć Komitet spraw wewnętrzne go uzbrojenia, przy hoku Naszem przez ukaz dnia 31 Lipca 1812 roku ustanowiony, zostawiając razem Rządzącemu Senatowi, uczynić rozrządzenie względem zamknięcia Gubernialnych Komitetów uzbrojenia, gdzie się dotąd znajdują.

Minister Skarbu pod dniem 26 Listopada 1816 roku, donosił Senatowi, iż stosownie do zezwolenia N. Cesarza, uczynił rozrządzenia, ażeby przez komory na granicy Królestwa Polskiego, przepuszczane było zboże do Królestwa z pogranicznych Gubernij Cesarstwa, bez opłaty cła.

W drugim doniesieniu tenże Minister uwiadomił, że Jego Cesarska Mość dozwolił fabrykantom z miasta w Królestwie Polskiem Bitgoraia, robiącym sita, wprowadzać też sita, do Rossyi bez opłaty cła a z Rossyi wywozić włoś koński, z pobieraniem cła podług nowej taryffy.

Z Petersburga d. 13 Stycznia V. S.

(z gazety Ruskiego Inwalida)

Znakomity nasz pisarz P. Zukowski ozdobiony został brylantowym pierścieniem z cyfrą N. Pana, który procz tego raczył przestać następujący ukaz do ministra Skarbu:

Zapatruiąc się z ukontentowaniem na trudy i talenta znanego pisarza Sztabu Kapitana Bazylego Zukowskiego, z bogaczącego literaturę naszą pięknymi płodami swotego pióra, z których nie ieden poświęcony jest sławie Rossyyskiego oręźa, rozkazuję, aby w oznakę moiej dla niego przychylności, oraz dla zapewnienia mu niezawisłości przy takich trudach, wydawano było po cztery tysiące rubli co rok z kassy dochodów Państwa.

W dzień trzech Królów oraz narodzenia Wielkiej Xiężniczki Anny Pawłowney, oboiey płci znakomite osoby iako też sztab i ober-officerowie gwardyi i woyska udali się do zimowego pałacu na nabożeństwo, dla złożenia powinszowań N. Cesarzowi NN. Cesarzowym, i W. Xięciu. Na okazały w ten dzień paradzie

było 37 batalionow pieszy, 32 szwadronow jazdy, 6 pieszych i 3 konnych rot artylleryi, ogolnie woyska 38000. — Pięknosc ich sprawila rzadki i zachwycający widok. O samey rotety zagrzmiaty dziala i rozcodzające się Ura zapowiedziały: że N. Cesarz otoczony świetnym i liczny orszakiem przejeżdżał szeregi. A gdy potem w obecności Nayiasniejszego dworu i pierwszego duchowienstwa obrządek poświęcenia wody na Newie był skończony, wszystkie woyska w kolumnach ściśniętych przechodziły przed Jego Cesarską Mością. Ministrowie zagraniczni z okien zimowego pałacu przypatrywali się obrządkowi kościelnemu i paradzie woyska.

Dnia 8 b. m. N. Cesarz Jegomość, Cesarzowa Jeymość i Wielki Xiążę raczyli zaszczycić bytnością swoją bal dany przez Posta W. Brytanii Hrabiego Cathcart. N. Pan miał na sobie order Podwiązki.

Dnia 9 b. m. W tuteyszem Katolickiem kościele XX Dominikanow odprawowane było nabożeństwo żałobne za duszę s. p. Ludwika XVI Krola Francuzkiego, Ludwika XVII Królowey Maryi Antoniny, i Xiężney Elżbiety. Po Ewanielii, celebrujący czytał stosownie do rozkazu Króla Francuzkiego, Akt testamentu Krola Mężennika, Poseł dworu Francuzkiego, Ministrowie, i Posłowie Państw sprzymierzonych, oraz połączonych, związkiem krwi z Nayiasniejszym Domem Burbonow, tudzież Kawalerowie orderu S. Ludwika znajdujący się w tey stolicy, byli na tem obrzędzie.

Z Londynu d. 31 Stycznia.

Wzoray wydana tu zostala następująca odezwa:

"Jerzy, Xże Rejent. — Gdv na d. 28 Stycznia mnostwo zebranych osób w buntowniczym zamiarze w różnych okolicach miasta Westminsteru, dopuściło się pewnych, zuchwałych i kary godnych obelg, przy gwałceniu publiczney spokojności i bezpieczeństwa, z prawdziwym targnieniem się na naszą Królewską osobę i tamowaniem naszego przejazdu do Parlamentu i na powrót; przeto zalecamy w imieniu i mocy J. K. Mci, stosownie do adresu obu izb parlamentowych, wszystkim urzędnikom i wszystkim innym J. K. Mci nayukochańszym poddanym, aby śledzili sprawców i uczestników tey zbrodni i pod przyzwoltą karę pociągnęli, przyczem wyznaczamy 1000 ł. szt. nagrody za każdego dostawionego i przekonanego takowego zbrodniarza, a uczestnikom ich, skoro innych zbrodniarzów wskażą, przebaczenie zapewniamy. Dan we Dworze Carltoahouse d. 27 Stycznia 1817, w 57 roku panowania J. K. Mci. — Boże zachoway Króla!

W moc tey odezwy Tomasz Scott, naymniący konie, obwiniony o należenie do buntowniczego zamachu, badany wczoray był w policyi. Świadczył przeciw niemu Wil. Laycock, żołnierz gwardyi konney, i zeznał, iż powóz stanu iadący z wolna napastowany był od ludu; rzucano nań kamieniami i lżono Xcia Rejenta. Jedni nayobelżywszych przeciw świętey iego osobie używali wyrazów, drudzy krzyczeli: Precz z nim! biycie go! wyrwycie z powozu! trzymaycie! Scott naybardziej uwiał się pomiędzy tłumem, i w krótee zobaczył go przytrzymanego przez officera Chambers, którzy oba pasując się obalili się na ziemię. Laycock chcąc mu dopomódz, był od ludu i koń iego kamienia-

mi obkładany. Czyli Scott rzucał kamieniami na powóz Królewski, nie widział. Drugi świadek P. Chambers zeznał, że Scott nazwał gwardyją Królewską bandę łotrów i diabłu ją oddawał, pnczem schwytał go i dociągnął do 4 gwardyjaków. Lud chciał go odbić; Scott bił parasolnem Chambersa i powyższego gwardyjaka. Dwóch innych świadków toż samo zeznał. Sędzia słuchający tych zeznań wniósł, iż zdaie się, iakoby Scott rzucał kamieniami na Xcia Rejenta, co jest zbrodnią przeciw Królowi. Nie może zatem być za porękoymią z więzienia wypuszczonym, póki nie okaże się czyli aktualnie rzucał kamieniami. Będzie stawiony jeszcze przed nim ieden Pan, który uważał, kto kamieniami rzucał. Scott zaprzeczał rzucania kamieniami i bicia parasolnem gwardyjaka, i uśmiechał się na zarzut, iakoby parasolnem porwał się na zbroynego gwardyjaka. Na zapowiedzenie mu, iż będzie przed sąd przysięgły stawionym, uśmiechał się także. Ogle Wallis, który z puginałem w ręku był schwytany, Krawiec Staine i inni, którzy podczas zaburzenia poymanemi byli, wypuszczonemi z więzienia zostali, ponieważ nie było dowodu, aby złe mieli zamiary.

Sądzą, iż w następujący poniedziałek nadejdzie do parlamentu poselstwo Xcia Rejenta, dla zapobieżenia z powodu ostatniego zdarzenia niespokoynem i buntowniczem zgromadzeniom ludu. Lord Sidmouth wnieście zapewne użycie takich samych środków iak w r. 1795 na ubezpieczenie osoby Królewskiej i rządu.

Do Londynu sprowadzono wiele wojska, a między innemi 10ty pułk huzarów z Brighton.

Lord Prezydent Londynu i Aldermanowie uchwalili wczoray iednomyślnością

adress powinszowania Xciu Rejentowi z powodu ostatniego zdarzenia. Bankierowie takiż uchwalili adress, i zapewne z całego kraiu podobneż adressy nadchodzić będą.

Wczoray przed południem zgromadzili się na ratuszu obywatele Londynu dla ułożenia prośby do parlamentu o ograniczenie wydatków krajowych i reformę 3 letnią izby niższej. Ugodzono się na tę proźbę, i postanowiono, iż podaną i popieraną być ma przez 3 Reprezentantów miasta w parlamencie, PP. Curtis, Shaw i Aldermana Aitkins. Ale gdy ci wymówili się od tego z powodu żądaney reformy, proponował P. Waithan, aby ich ogłosić niegodnemi zaufania miasta, i polecić podanie prośby P. Byng, a w iego niebytności P. Calvert, co iednomyślnością uchwalenem zostało. — Poukończeniu powyższego zgromadzenia, udał się Lord Prezydent do sali obrad i oddał w imieniu miasta Lordowi Exmouth za zwycięztwo pod Algierem złotą szpadę. Lordowi Exmouth towarzyszyło 10 kapitanów, którzy należeli do zwycięztwa. Potem był wielki obiad, na który zaproszonemi byli wszyscy Królewiczowie, ale nie przybyli.

Rząd niał 25 statków dla przewiezienia woysk Angielskich z Francyi do Anglii. Każdy bataliom pod dowództwem Xięcia Wellingtona zostający we Francyi ma być o 3cią część zmniejszony, ale żaden nie będzie zwinięty. Sztab i inni officrowie mają być pomniejszonemi, i ogółem nastąpić mają znaczne w Anglii ograniczenia.

Przerwane w obu izbach d. 28 naradzenia nad zwyczajnym z powrotu mowy od tronu do Xcia Rejenta adresem po-

dziękowania, ciągnęły się da'ey dnia 29. W wyższej izbie Lord Grey wniósł dodatek, a Lord Wellesley (brat Xcicia Wellingtona) poprawę adresu; ale na przełożenie Lorda Sidmouth został adres bez głosowania nawet, tak iak był podany, przyjętym. Lord Wellesley wyraził na końcu w powyższej swej mowie: "Muszę dodać tu jeszcze parę słów do tych, którzy krzyczą o reformę parlamentu. Wszystkie ich plany sprzeciwiają się tak duchowi, iako też brzmieniu konstytucyi. Roczni parlament i powszechne prawo głosowania uczyniłyby iedynie niższą izbę narzędziem demokracji. Nasza zaś konstytucyia, nasz przepis głosowania, nasze izby parlamentowe, zawierają w sobie dobrodzieystwa i korzyści arystokrackiego i demokrackiego rządu, i zabraniają nawzajem szkodliwej przewagi czyli wpływu korony, arystokracji i demokracji. Zadna z nich nie góruie, co winniśmy tajemnemu połączeniu ich naszej konstytucyi. Chcąż tę rozwiązać? Masz demagog, masz arystokratę, masz Król być wszystkim? Sama myśl, samo słowo reforma iest już rewolucyją. (Słuchaycie! słuchaycie! krzyczano ze wszystkich stron.) Masz zwaloną być piękna budowa; masz ustać wszelki porządek? Nie! ia kończe głos mój pamiętnymi słowy Cycerona: "Broniłem w młodości rzeczypospolitey, nie opuszczę iey i na starość.," — W niższej izbie tak dalece strona opozycyjna opierała się wniesionemu adresowi, iż musiano do głosowania przystąpić, i większością 264 przeciw 112 głosów przyjęty został bez dodatku i wnoszonych popraw. Izba rozeszła się dopiero nazajutrz o godzinie 3 z rana. Trzech godzinna mowa P. Canning, w której wymawiał Ministrów, bronił konstytucyi i

wystawił ją iako zbawienną w terażniejszym położeniu dla Anglii, przeważyła stronę przeciwną. Z pomiędzy członków strony opozycyjney nazywiewy mówili P. Ponsonbey, wnoszący dodatek do adresu o upadku rolnictwa, rękodziel, handlu, zmniejszeniu się dochodów krajowych, powszechney nędzy, o zaprowadzeniu oszczędności w wydatkach, it.d. P. Tierney wydrwie niem postępowania Ministrów, a P. Brougham wnioskiem wyznaczenie kommissyji do rozstrząśnienia położenia narodu. — D. 29 przybył także do izby niższej Lord Cochrane, i przyniósł, iak mówił, od 50,700 mieszkańców Brytolskich podpisaną prozbę w nayobelżywszych wyrazach o reformę parlamentu i ograniczenie wydatków. Chciał ją sam przeczytać, ale gdy stososownie do konstytucyi nie dozwolono, przeczytał ją ieden z sekretarzów. Oba Reprezentanci Bristolu P.P. Protheroe i Davis protestowali się przeciw temu pismu, i oświadczyli, iż nie pochodzi od ich obywateli, których setna część go nie podpisała, ale powiększey części od niewiast i dzieci.

Po na deysciu tu okrętu Lakins, który d. 15 Grudnia opuścił wyspę S. Heleny, rozeszła się pogłoska, iż przejęta została korespondencyia, którą Bonaparte przez Las Cases z osobami we Francyi i Anglii względem swiego do Francyi powrotu utrzymywał. Po odkryciu tey korespondencyi został Las Cases od swiego kana oddzielonym i osobno zamkniętym, a względem byłego Cesarza podwoiono środki ostrożności.

Król Henryk na Hayti pod d. 20 Listopada z swiego pałacu Sanssouci, w 13 roku niepodległości a otym swiego panowania wydał względem kommissarzów

Francuzkich oświadczenie, w którym wyraża: "Nigdy nie będziemy inaczej układać się z Francją, iak tylko na zupełney wzajemności mocarstwa względem mocarstwa, Monarchy względem Monarchy; żadne nie rozpoczną się układy, żadna bandera Francuzka, żaden Francuz nie będzie na Hayti wpuszczony, póki pierwey niepodległość tego królestwa nie będzie uznana."

Z Paryża d. 28 Stycznia.

Król mianował w 5ciu podanych sobie kandydatów P. de Serre prezesem izby Deputowanych. — Spory względem wolności druku i dzienników ciągną się ieszcze w tej izbie.

Monsieur pojechał w towarzystwie Xcia Angouleme i Xcia Wellingtona do Compiègne. — Na Neapolitańskiej fregacie przybyły do Tulonu podarunki dla Xiężney Berry. Król nasz zamysła nawzajem posłać jej oycu podarunki.

Wspólney kommissyi do obrachowania zagranicznych długów na miejscu Barona Dudon, przyduie teraz Baron Monnier.

Z Tulonu wypłynie wkrótce korweta Urania w podróż około świata, a mianowicie na upatrzenie podobney wyspy iak Botany Bay, na którąby zbrodniarze Francuzcy mogli być wywożonemi.

Kapitan Sawary uratował d. 22 b. m. z topiącego się okrętu 11 ludzi.

Zdaje się, iż dla tego spisują tu teraz ludność, aby przekonano się ile codziennie chleba potrzeba. Dotąd potrzebowano codziennie po 1400 do 1500 wórow mąki. Ludność Paryża z podprefekturami Sekwany, wynosić może do 650,000 dusz.

Ciało dyplomatyczne było d. 28 z zwykłemi obrzędami na audyencyją do Króla wprowadzone. Xże Wellington złożył mu także swoje uszanowanie. D. 29 była rada Ministrow, na której J. K. Mość prezydował. Tegoż dnia Xże Wellington dał wielki bal, na którym znajdowali się także Xiążęta krwi Królewskiej.

Od niejakiego czasu mennica nasza bije wednie i wnocy pieniądze złote i srebrne po 5 fr. Niektóre tutejsze domy kupaieckie dostarczają w sztabach złota i srebra.

Liczba pobierających od Króla pensyie, którzy w roku 1815 umarli, wynosi do 3183, pomiędzy którymi najstarszy miał 102, a najmłodszy 90 lat. Przez ich śmierć pozostało rocznie wskarbie Królewskim 787,223 fr.

Po długich sporach projekt do ustawy względem dzienników został wczoray w izbie Deputowanych większością 128 przeciw 81 głosów tak, iak go Ministrowie podali, przyjęty. Odtąd aż do roku 1818 żadne peryodyczne pismo nie może być bez pozwolenia Króla wydawane.

Na żałobne nabożeństwo za Ludwika XVI. d. 21 p. m. przybył także do kościoła S. Dionizego Xże Talleyrand i iako W. Podkomorzy chciał pomiędzy wielkimi urzędnikami korony zająć miejsce. Lecz Margr. Brezé, W. Mistrz obrzędów, przyszedł do niego i rzekł: Xże, niema tu dla Ciebie siedzenia. Czy W. Pan odebrałeś taki rozkaz, odpowie Talleyrand. — Tak jest. — Od kogo? — Od Króla. — Lecz tu niema Króla? — Tak się jednak uważa, iak gdyby tu był obecny. — Gdzież mam usiąść? — Pomiędzy Parami, Xże,

jeżeli zechcesz. — Talleyrand, widocznie markotny, rzekł na to: Miejsce, które mi WPan ofiarujesz, jest aż nadto dla mnie dostateczne i usiadł pomiędzy swoimi kolegami. — Po wpadnięciu w niełaszkę u Króla, kazał X^o Talleyrand wielkimi złotemi literami na swoim domu umieścić napis: "Dom Talleyranda.", — Jakiś trafniś przyklepił potem w nocy na bramie jego domu wiersz następujący:

*Cette enseigne, il faut l'avouer,
De deux facons se peut entendre:*

*S' il s'agit de l'hôtel, il faut mettre: à louer;
S'il est question du maître, il est toujours à vendre.*

(Czytając ten napis dwojako tłumaczyć go można: jeżeli tyce się domu, tedy jest do najęcia, a jeżeli jego Pana, ten zawsze jest do zakupu.)

Mowią, iż dotychczasowe sprzeczki między dworami Neapolitańskim i Rzymskim zagodzone zostały.

Amerykańska eskadra, która od niejakiego czasu stała przed portem Algierskim, miała od Deja otrzymać zatwierdzenie nowego traktatu, tak iak go ziednoczone Stany podały.

Król Hiszpański mianował posłem swoim przy Dworze Portugalsko-Brazylijskim Jen. pot. Casa Flores.

Z Włoch d. 20 Stycznia.

D. 12 b. m. otworzony w Neapolu został nowo wystawiony teatr S. Karola. Pierwsz reprezentacya przynieść miała 18,000 dukatów. Król i Dwor znajdujący się na niej w wielkich ubiorach, przyjęty był z radośnemi okrzykami. — Król Lewicz Pruski Henryk przybył do Neapolu.

W Rzymie rozeszła się niepodobna do wiary pogłoska, iakoby Cesarz Chiński przyjął Religiją Katolicką, potem z

troau złożony został, uciekł do Kantonu, a stamtąd na Angielskim okręcie popłynąć miał do Rzymu. — Mięszanie się policyi w Rzymie do mało znaczących rzeczy nie mile jest widziane. Zaprowadzenie kary kija za nagane w teatrach mocno wszystkich obraża. Zyczeniem jest powszechnem, aby policyia zamiast takich drobnosci zatrudniła się raczey bezpieczeństwem osob i majątkow w mieście.

Od brzegow Menu d. 2 Lutego.

Posel pewnego wielkiego Dworu odebrał rozkaz zwrócenia iak naysprzedzey uwagi seymu Niemieckiego na ważniejsze i tycające się ogólnego dobra sprawy, które to życzenie niektórym posłom poufalnie udzielił. Na 4tym posiedzeniu trudnił się seym na wniosek prezydującego posła sprawą wyskową Niemiec. Piątę posiedzenie było d. 27 Stycznia, ale tylko poufalne, na którym między innemi uradzono, aby mnostwo prośb, które do seymu nie należą, nie były wcale w protokół wciągane.

Pisma publiczne donoszą, iż Król Lewicz Angielski X^o Kentu, zaślubić się ma z Xiążniczka Maryią Ludwiką Wiktoryią Sasko-Koburską, wdową po Xciu Leiningen. (Powyższy X^o urodził się d. 2 List: 1767 a Xiężniczka d. 17 Sierp: 1786 w dniu śmierci Fryderyka II Króla Pruskiego.)

Podług listów z Szwajcaryi kwiat, który w winnicach tamtejszych widziany był w Styczniu 1811, pokazał się i tego roku w tymże miesiącu, i czyni właścicielom tamtejszych winnic pocieszającą nadzieję obfitego urodzaju wina w bieżącym roku. Nie wymieniają wprawdzie tego kwiatu, ale będzie zapewne podług Linneusza *Ans-mone palsetilla*. Prędkie trawienie się w beczkach wina, ma także obfity rok zapewniać.

DODATEK

DO N^{RO} 15.

GAZETY KRAKOWSKIEJ

Z KRAKOWA DNIA 19 LUTEGO 1817 Roku WE SZRODE.

Z Wiednia d. 10 Lutego.

N. Królowa Bawarska, która dnia 3 b. stolicę naszą opuściła, powracając do Minchen, zastała w drodze na tę samą chorobę, na którą tu już chorowała i musiała się w Enns zatrzymać. Nayaśnienie nasz Cesarz wysłał tam zaraz Wielkiego Podkomorzego swojego, Hr. Wrba, dla zasięgnięcia wiadomości o tej sprawie.

Ambassador W. Brytanii, Jeneral por. Lord Stewart, dał dnia 6 b. m. w swoim mieszkaniu świetny bal, który NN. Cesarstwo z Arcyksiężkami i Arcy Księżniczkami obecnością swoją zaszczyć raczyli.

Gazeta Gonicz Węgierski Nro 10 donosi z Szanto z komitatu Abauivar co następuje: Chirurg powiatu Göntz, Filip Jakob Kraus, który z urzędu swojego p. lnie obieźdza powiat, zabiegł mu niedawno w jedney z tych podróży drogę człowiek zapowiadający zły zamiar, i zatrzymał iego wózek; żądał nayaierwey ognia do lukki, gdy mu go dał, żądał pieniędzy i zegarka. Chirurg wymawiał mu się, iż nic z tego wszystkiego niema, iedzie do chorego, nadowód czego dobył seringę i pokazał. Za-

ledwo ten człowiek postrzegł seringę, ogarnął go strach, rozumiejąc że to strzelba, uciekł, a chirurg nie mogąc się od śmiechu wstrzymać udał się w dalszą drogę.

Z Bruxelli d. 2 Lutego.

Gdy Ambassador Angielski, Lord Clancarty, oddał w d. 27 p. m. list wierzytelny naszemu Królowi, zapewnił go o nayprzychylniejszych uczuciach Xięcia Rejenta, i poczytał się za szczęśliwego z przeznaczenia swojego przy naszym Monarsze.

Zapewniają, iż prawe skrzydło zostającego we Francyi sprzymierzonego wojska będzie zmniejszone. Xże Wellington miał uczynić przełożenia, że to zmniejszenie w terażniejszym trudnym o pożywienie czasie nastąpić może bez naruszenia spokojności Francyi, i że owszem miłe we Francyi sprawi wrażenie.

W wschodnich naszych prowincyach z powodu zepsutey karmy z zeszłego lata wszczęła się choroba bydła, na którą padło już przeszło 6000 bydła rogatego.

W d. 30 p. m. zakończone zostały posiedzenia Jeneralnych stanów. Druga izba

odrzucała projekt do ustawy względem opłaty od spadków, przez co zrobiła się luka w tego rocznym budżecie. Uchwaliła jednak pożyczkę 6 mill. na naprawienie gościnców, zakładanie kanałów, it. d. *Nowe posiedzenia mają w Maiu nastąpić.*

Przed niejakim czasem przybył do Nivelles młody Duchoway, którego przeznaczenie niewiadome, i sądzą go być postąncem od Ojca S. z Rzymu.

Od brzegow Menu d. 4 Lutego.

Adjutant Xcia Eugeniusza (Beauharnois) Baron Bataille, znajduje się znowu w Frankforcie.

Z Minchen piszą: Król powrócił d. 1 b. m. w pożądanem zdrowiu z swej do Wiednia podróży. Królowa w krótkce także powróci. Królewicz Karol i Xże Wrede powrócili jeszcze d. 26 p. m. Dla choroby Następcy tronu chciał Król jeszcze d. 7 p. m. wyjechać z Wiednia, ale nadeszła wiadomość o polepszeniu się jego zdrowia.

Obecność Xcia Kobergkiego w Dreźnie miała, jak mówią, inne cele oprócz oznajmienia o swoim zaślubieniu z Xiężniczką Gotayską. — Sejm Królestwa Sakskiego, jak słychać, nie będzie przed jesienią roku tego zwołany.

W. Xże Badeński wysłał nadzwyczajne poselstwo do Petersburga, którego naczelnikiem jest wojennego kollegium Radca, generał Schäfer.

Panujący W. Xże Meklenbursko-Strellicki zaślubić się ma z corką Landgrafa Hessen-Kasselskiego, młodszego brata Elektora Heskiego, z Xiężniczką Maryją Wilhel. Fryderyką, urodzoną d. 21 Stygnia 1796.

Cena zboża w Frankforcie doszedł-

szy do największej wysokości zaczęła spadać. Okazuje to nagłe pozbywanie go przez spekulantów, którzy obawiają się, aby za nadejściem z Rosyji znaczney ilości zboża, nie pozostali z drogo zakupionem swoim. W Frankforcie tak rzadki pieniądz, iż na nappelnięszych wexlach stracić potrzeba 7 do 8 od sta.

Postrzegać się teraz daje ważna okoliczność, iż igła magnesowa kieruje się znowu ku północy. W r. 1657 stała prosto na północ; w r. 1660 skierowała się ku zachodowi; w roku przeszłym zwróciła się o 25 stopni, a teraz powraca na północ.

Xże Montfortu (Hier. Bonaparte) kupił w wyższej Austrii państwo Krauburg.

Z wyższej Szwajcaryi piszą, iż tam ciepłe powietrze nastąpiło; śnieg wszędzie taie; na gorze Jura już stopniał, a na równinach słychać śpiewanie Drozdów i Zięmb. Praktyczni gospodarze przepowiadają gorące i urodzajne lato. W niektórych okolicach Alpów tak potężny był niedawno południowy wichur, iż kominy obalał i w domach musiano ogień pogasić.

z Brandeburga d. 7 Lutego.

Dzis o godzinie 8 z rana w przeciągu 5 minut uderzyły niespodzianie dwa pioruny jeden po drugim w wieżę tutejszego kościoła S. Katarzyny i zapaliły iey wierzch. Przy północno-zachodnim wichurze lunął potem mocny deszcz z gradem ostatni dopiero około południa stał Przez szczególniejszą czynność tutejszego Królewskiego budowniczego został ogień na wierzcy szczęśliwie ugaszony który, dla wysokości wieży i przykrego do niey do-

stępu, gdyby się w nocy był wszczął, mógł dla tutejszego miejsca bardzo być szkodliwym. (W Hamburgu tegoż dnia cokolwiek wcześniej, bo o godzinie w poł do 6tej rana napr od jed. n., a potem dwa jeden po po drugim uderzyły pioruny, a cokolwiek później dwa znowu w okolicy Hamburga, którym towarzyszył wicher, deszcz z gradem i zupełne za-

mienie powietrza. Pioruny nie zrzuciły żadney szkody)

Największe stopnie zimna i ciepła.

dnia	9	Lutego	1817	r.	stopni	ciepła	+ 4°, 6
	—	10	—	—	—	—	+ 4, 0
	—	11	—	—	—	—	+ 3, 0
	—	12	—	—	—	— zimna	— 1, 0
	—	13	—	—	—	—	— 0, 4
	—	14	—	—	—	—	— 2, 6
	—	15	—	—	—	— ciepła	+ 3, 6

NONIENIA.

Wydział Dochodów Publicznych i Dóbr Narodowych w Senacie Rządzącym Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu, — Podaie do wiadomości, iż w dniu 1 Marca r. b. od godziny 10 z rana w Biórze Wydziału pod L. 6 w Rynku, odbywać się będzie Licytacyia publiczna Dzierżawy Dochodów Konsumpcyjnych Miast Chrzanowa i Nowey Góry na czas od dnia 15 Marca r. b. do dnia ostatniego Maia 1818 czyli na Miesiący 14½. Cena fiskalna będzie ta sama kwota, którą dotychczasowy Dzierżawca opłaca, to jest rocznie Zł. Pol. 9580 razem z obydwoich Miast. O innych warunkach w rzezonem Biórze wiadomość udzieloną będzie. — W Krakowie dnia 17 Lutego 1817.

*Linowski, S. P.
Gadomski, S. W.*

Wydział Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości w Senacie Rządzącym Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu. — Podaie do publiczney wiadomości, iż na dniu 4 przyszłego miesiąca Marca odbywać się będzie w Biorach Wydziału Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości Licytacyia na dostawę Owsa korcy 300 dla pociągów Skarbowych, a to od pierwszego wywołania po Złp. 12 za korzec 32 garcy trzymający. Mający chęć podięcia się takowey dostawy w terminach (które przy akcie Licytacyi oznaczone będą) zechcą się w namienionym powyżey czasie i miejscu o godzinie 9tej z rana stawić, zaopatrzwszy się w vadium totą część wartości Liwerunku odpowiadające, gdzie o warunkach licytacyi bliższą powezmą wiadomość. — W Krakowie dnia 15 Lutego 1817 r.

*Grodzicki.
Darowski.*

Prezes Sądu Appellacyjnego Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu. — Stosownie do artykuł 118 Kodexu Cywilnego podaie do wiadomości publiczney, iż Trybunał Izsey Instancyi tutejszego Kraiu, na powództwo Maryianny z Mańsów Kaykowskiej włościanki z Mogily Gminy drugiej wieyskiej, żądającej ogłoszenia nieprzytomności małżonka Szczepana Kaykowskiego więcey isk od lat czterech z miejsca pobytu niewiadomego; wydał na dniu 7 Stycznia r. b. 1817 Wyrok, mocą którego dalsze dochodzenie nieprzytomności wspomnionego Szczepana Kaykowskiego Sędziemu Pokoju Okręgu Mogilskiego poleconym zostało. — W Krakowie dnia 9 Lutego 1817.

*Nikorowicz, Prezes.
Egens, Z. S.*

Prezes Sądu Appellacyjnego Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu. — Stosownie do Artykułu 118 Kodexu Cywilnego podaie do wiadomości publiczney, iż Trybunał Izsey Instancyi tego Kraiu, na powództwo Katarzyny z Gawinow Kępiny włościanki z Nowey wsi Gminy Piekary, żądającej ogłoszenia nieprzytomności małżonka Piotra Kępy, więcey od lat czterech z miejsca

pobytu niewiadomego. — Wydał na dniu 21 Stycznia r. b. 1817 Wyrok polecający dalsze dochodzenie nieprzytomności wspomnionego Piotra Kępy Sędziemu Pokoju Miasta Krakowa Okręgu zgo. — W Krakowie dnia 9 Lutego 1817.

Nikorowicz, Prezes.
Egens, Z. S.

Uwiedomia się Publiczność, iż dnia 23 Lutego r. b. 1817 o godzinie 2 po południu, w spiklerzu dóbr Oxy w Pow. Jędrzejowskiem będzie przez Licytacją Zyta korcy 25, Pszenicy korcy 5 i Jęczmienia kor: 2 sprzedane, z mocy wyroku Sądowego na żądanie JP. Wojciecha Sliwińskiego. Dan w Jędrzejowie dnia 1 Lutego 1817.

I n. Ruchowski, Kom:

Dnia 2go Marca r. b. 1817 od godziny 2 po południu w mieście Kieżu Wielkiem w Pow. Miechowskim Woi: Krak: rozpocznie się Licytacja bydła rogatego, Koni, Trzody polney i karmcey, Komod, Stołków, Katak, Kufców, Zeliziwa, Ziemniaków i ianych ruchomości, na mocy tranzakcyi Urzędowych; o czem się publiczność uwiedomia. Dan w Jędrzejowie dnia 10 Lutego 1817.

Ignacy Ruchowski, Kom. Pow. Jędrz. W. Krak.

Dnia 24 Lutego r. b. 1817 od godziny 9 do 12 z rana, a od 3 po południu, na Kazimierzu przy Krakowie w domu J. W. Sołtyków na ulicy Podorzezie pod Nro 157, różne Obrazy będące dziełem najsławniejszych malarzy, przez publiczną Licytacją w drodze eksekucyi sprzedane zostaną. Zyczący sobie nabycia takowych, zechcą się znajdować w miejscu, dniu i godzinach oznaczonych.

H. Kudlicki, Kom. Tryb.

Trybunał Cywilny Iszey Instancyi Woiewodztwa Krakowskiego. W sprawie między Successorami s. p. Jana Nowakowskiego, iako to Eleonora z Frölichow Nowakowską pozostałą wdowa, Matką i Opiekunką małoletnich Seweryna i Juliana Nowakowskich z iedney, — A successorami niegdy Kazimierza Hrabi Szembeka, to jest: Ignacem, Wincentem i Józefem H. H. Szembekami z drugiey strony, o Amortyzacyą skryptu na 210. pol. 18000 pod dniem 11 Października 1798 wydanego. — Po wysłuchaniu wniosku Urzędu publicznego, zważywszy, iż Powodowie wnosząc zagubienie skryptu przez niegdy J. W. Kazimierza Hr. Szembeka na sumę Ośmnaście tysięcy zło. pol. pod dniem iedenastem Października Tysiąc Siedmsset Dwieścieczwastego osmego roku, na rzecz niegdy Jana Nowakowskiego w Krzyszkowicach wydanego; domagają się, ażeby celem amortyzacyi skryptu wspomnionego kroki prawem skazane przedsięwziętami być mogły. — Pozwani zaś do żądania takowego przychylają się, z warunkiem, ażeby gdy skrypt w mowie będący w tabeli Lwowskiej na Dobrach Jajuszewicach jest intabulowany celem amortyzacyi onegoż, ogłoszenie nie tylko w tutejszych Królestwa Polskiego i Miasta Krakowa, lecz i w gazetach Lwowskich nastąpiło. — Trybunał żądanie to stron obudóch gruntownym bydź uważa, i w tym względzie wszystkich mogących posiadać zagubiony skrypt, do produkowania takowego, wezwać dozwała wy naczając czas roku iednego, — wprzeciągu którego posiadaccy skrypt zagubiony z tymże popisywać się jest winien, pod rygorem, iż gdyby w czasie tym skryptu częstorzeczonego zagubiono okazać omieszkał, skrypt takowy za umorzony na zawsze i nieważny ogłoszony zostanie. — A Successorowie niegdy J. W. Kazimierza Hrabi Szembeka od wszelkich względem posiadającego skrypt ten odpowiedzialności uwolnieni zostaną. Przy tym Trybunał nakazuje powodom uwiedomić co Kwartał Strony interessowane przez Gazety Krakowskie, Warszawskie i Lwowskie o powyższym Wyroku i przyklepienie takowego na drzwiach Sali Audyencyonalney Trybunału uskutecznić. — Działo się i osądzono na Audyencyi Publiczney Trybunału Cywilnego Iwszey Instancyi Wniewodztwa Krakowskiego. W piątek to jest dnia 5 Lipca 1816 r.

(podpisano) M. Gostkowski, Prezes
Szałowicz, Pisarz

Zgodność wyjątku tego z Oryginałem zaświadczam
Szałowicz, Pisarz